

Полятикін С.О.

аспірант

Сумський національний аграрний університет

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ АМОРТИЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ЯК ДЖЕРЕЛО ІНВЕСТУВАННЯ

На сучасному етапі розвитку економіки України досить важливу роль відіграє ресурсний потенціал підприємства, який представляє сукупність матеріальних, нематеріальних, трудових, фінансових ресурсів, включаючи здатність робітників підприємства ефективно використовувати названі ресурси для виконання місії, досягнення поточних та стратегічних цілей підприємства.

Питання управління діяльністю підприємств на основі інформаційної бази яка формується на підприємстві є актуальними на сьогоднішній день. Перспективи розвитку економіки багато в чому обумовлюється станом основних виробничих фондів і можливостями їх відновлення. Важливим джерелом коштів для довгострокових капіталовкладень є амортизаційні відрахування на повне відновлення виробничих потужностей. В теперішніх умовах, в яких перебуває Україна, державна амортизаційна політика є важливим інструментом активізації інвестиційної діяльності підприємств реального сектору економіки. Раціональні моделі відшкодування (амортизації) основного капіталу заохочують підприємців до збільшення амортизаційних відрахувань.

Податковий Кодекс України відображає, що амортизації підлягають: витрати на придбання основних засобів, нематеріальних активів та довгострокових біологічних активів для використання в господарській діяльності; витрати на самостійне виготовлення основних засобів, вирощування довгострокових біологічних активів для використання в господарській діяльності; витрати на проведення ремонту, реконструкції, модернізації та інших видів поліпшення основних засобів; капітальні інвестиції, отримані платником податку з бюджету, у вигляді цільового фінансування на придбання об'єкта інвестування (основного засобу, нематеріального активу) за умови визнання доходів пропорційно сумі нарахованої амортизації по такому об'єкту відповідно до статті 137 цього кодексу; сума переоцінки вартості основних засобів та інше [1].

Зарубіжний досвід показує, що раціональна відтворювальна політика базується не тільки на відносно коротких строках служби основних фондів (які, до речі, встановлюються не жорстко, а в діапазоні, як правило, $\pm 20\%$), але й гнучкій та ліберальній системі нарахування амортизації. Така система забезпечує максимально рівноправні відносини між підприємствами та державою. Перші обирають найбільш прийнятний для них режим відрахувань у межах встановленого діапазону; друга – встановлює цей діапазон, узгоджуючи інтереси бюджетної та інвестиційної політики.

Проблема обліку та аналізу амортизаційних відрахувань [2] удосконалення державної амортизаційної політики [3], її вплив на формування бюджету держави, та на привабливість інвестиційних проектів є предметом багатьох досліджень як вітчизняних вчених так і науковців інших країн. Але, на наш погляд, це питання потребує додаткового вивчення.

При розгляді питання реформування державної амортизаційної політики край важливо поділення поняття амортизації на економічну (бухгалтерську), що застосовується при розрахунку економічних показників, та складанні бухгалтерських звітів, і податкову, яка застосовується при визначенні бази оподаткування. Економічна амортизація як така, що більше відповідає реальним параметрам споживання і адекватного відтворення основного капіталу, має відноситися на витрати виробництва. Податкова амортизація, відбиваючи бажані строки списання основних фондів, може істотно перевищувати економічну. Вона вплине лише на зменшення оподаткованої частини прибутку підприємств, але оскільки це практично матиме вигляд податкової пільги, то ці суми повинні відповідати обсягам інвестицій у звітному податковому році [4].

На сучасному етапі реконструювати податкову амортизаційну систему України, на нашу думку, доцільно шляхом законодавчого встановлення прийнятого діапазону амортизаційних норм і розширення прав підприємств щодо обрання конкретних строків списання у межах такого діапазону. Необхідно, щоб правила нарахування амортизації, затвердженні для цілей оподаткування, створювали максимально сприятливі умови для повернення авансованих підприємствами коштів. При цьому метод амортизації повинен обиратися самим підприємством, а норми розраховуватися централізовано. Нецільове використання амортизаційних відрахувань не тільки пов'язано з дефіцитом обігових коштів на підприємствах, хоча цей фактор має місце, а головне – у відсутності загальнодержавної амортизаційної політики.

На нашу думку, запропонована державна податкова амортизаційна політика дозволить підприємствам вільно вибирати і використовувати найбільш вигідний метод нарахування амортизації, що забезпечить поступове фінансове оздоровлення і зростання інвестиційної активності.

Список використаних джерел

1. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : офіційний веб-сайт. – Режим доступу. - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
2. Безуглий А.А. Про вилучення амортизаційних відрахувань та деякі аспекти концепції державної амортизаційної політики // Економіка, фінанси, право.-2000.-№1.-с.13-19.
3. Боброва О.Г. Амортизаційна політика у відтворенні основних засобів // Економіка АПК.-2000.-№4.-с.54-61
4. Бутко М. Проблеми реалізації інноваційної моделі розвитку економіки на регіональному рівні // Економіка України.-2012.-№11.-с.11- 15